

เอกสารวิชาการส่วนบุคคล
(Individual Study)

หลักประชาธิปไตยในการสรรหาผู้นำองค์กรในสถาบัน
การศึกษาของกระทรวงกลาโหม

จัดทำโดย พล.ท.รศ.นพ. สุรเดช จารุจินดา
รหัส ๖๑๐๖๔๗

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรม
หลักสูตรหลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ ๖
วิทยาลัยศาลรัฐธรรมนูญ
สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ลิขสิทธิ์ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

๕ ๔ ก.ค. ๒๕๖๑

สารบัญ

	หน้า
- บทนำ	๑
- ความหมายและความสำคัญของระบอบประชาธิปไตย	๕
- หลักการตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒	๗
- พระราชบัญญัติ จักรระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑	๑๐
- บทสรุปและข้อเสนอแนะ	๑๗
- บรรณานุกรม	๑๙

หลักประชาธิปไตยในการสรรหาผู้นำองค์กรในสถาบัน

การศึกษาของกระทรวงกลาโหม

พล.ท.รศ.น.พ.สุรเดช จารุจินดา (๑)

บทนำ

“หลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย” นั้น เป็นหลักการปกครองที่มีเจตนารมณ์สำคัญ เพื่อการให้ความคุ้มครองและรับรองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนหรือพลเมืองในสังคม โดยอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่ามนุษย์ทุกคนต่างมีสิทธิและเสรีภาพตามธรรมชาติและตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคมบ้านเมืองมีความสุข มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี มีความเคารพซึ่งกันและกัน มีการยอมรับในความแตกต่างทางความคิดเห็น แนวความคิดหรือทฤษฎีว่าด้วยหลักประชาธิปไตยของสังคมโลกใบนี้ มีความเป็นมาและ พัฒนาการที่ยาวนาน ดังจะพิจารณาเห็นได้จาก วิวัฒนาการของระบอบประชาธิปไตยในประเทศทาง ฝั่งยุโรปนับตั้งแต่ศตวรรษที่ ๑๗ ซึ่งได้รับอิทธิพลทางความคิดจากนักคิดและนักปรัชญาทางการเมือง ทั้งจากยุคเก่าที่มีต้นกำเนิดมาจากรัฐกรีกโบราณ และยุคใหม่ช่วงศตวรรษที่ ๑๗ – ๒๐ รวมทั้งอิทธิพล ทางศาสนา การปฏิวัติทางวิทยาศาสตร์และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ได้ส่งผลทำให้ระบอบ ประชาธิปไตยในประเทศฝั่งยุโรปมีความเข้มแข็ง และได้รับการพัฒนามาเป็นลำดับ ทั้งนี้ เนื่องจากการที่จะพัฒนาระบอบประชาธิปไตยให้มีความเข้มแข็งมั่นคงและยั่งยืนได้นั้นเป็นเรื่องที่ไม่สามารถกระทำได้ง่าย ซึ่ง นักรัฐศาสตร์ที่ศึกษาเรื่อง ประชาธิปไตยในยุคใหม่ เช่น อาดัม เปรซอวสกี (Adam Przeworski) ได้ กล่าวไว้ว่า “ระบอบ ประชาธิปไตยนั้นไม่ใช่ว่ารัฐให้ประชาธิปไตยและประชาชนต้องการแล้ว ประชาธิปไตยก็เกิดขึ้นได้ แต่ ระบอบประชาธิปไตยต้องมีพลเมืองที่มีความสามารถในการใช้สิทธิและ ๒ ปฏิบัติหน้าที่ตามพันธะ สัญญาของตนเองได้ได้ด้วย” มิฉะนั้นแล้วระบอบประชาธิปไตยที่เกิดขึ้นอาจ มิใช่ระบอบ ประชาธิปไตยที่แท้จริง ประเทศไทยนั้น หากพิจารณาพัฒนาการของระบอบประชาธิปไตยแล้วจะเห็น ได้ว่า ตั้งแต่ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากรอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็น ระบอบประชาธิปไตย อันมีประมุขทางกษัตริย์ทางเป็นประมุข ปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ เป็นต้นมาจนถึง การประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ ๑๘ ตลอดระยะเวลา ๗๘ ปีที่ผ่านมา สังคมไทยได้มีโอกาสเรียนรู้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย

---

(๑) พล.ท.รศ.น.พ.สุรเดช จารุจินดา, ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษกองทัพบก, แพทย์ศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และ วุฒิปริญญาโท คอ นาสิก, Fellowship in Otolaryngology USA

โดยผ่านเหตุการณ์สำคัญทางการเมืองหลายครั้ง อาทิ การยึดอำนาจการปกครองโดยการปฏิวัติ รัฐประหาร และการยกเลิกรัฐธรรมนูญ รวมทั้งการชุมนุมทางการเมืองเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตย ในบางครั้งก็ได้ก่อให้เกิดความรุนแรงและเกิดความสูญเสียต่อชีวิต ร่างกาย ซึ่งจากเหตุการณ์ดังกล่าว ย่อมเป็นที่ประจักษ์ชัดแล้วว่าสังคมแบบวิถีประชาธิปไตยที่ถูกต้องตามแบบนานาอารยประเทศนั้น ไม่ได้ซึมลึกอยู่ในความคิดและความเป็นสังคมไทยเท่าที่ควร จึงเป็นสาเหตุทำให้ในหลายครั้งบ้านเมืองต้องเกิดภาวะ วิกฤตสังคม มีความแตกแยก และมีอาจที่จะนำหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมาเป็น เครื่องมือสำหรับแก้ไขปัญหาวิกฤติของชาติหรือบ้านเมือง และยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายหรือ หลักการของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่ว่า เป็น “การปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน”

แนวคิดพื้นฐานในกฎหมายมหาชนที่สำคัญประการหนึ่งคือ รัฐมีหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อตอบสนองต่อความต้องการพื้นฐานของประชาชนในสังคม และการปกครอง โดยใช้หลักการรวมอำนาจ รัฐย่อมไม่สามารถที่จะดำเนินการจัดทำภารกิจต่างๆ ได้ทั่วถึงและตรงกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชน เพราะในปัจจุบันปัญหาของรัฐมีอยู่หลากหลายและมีลักษณะซับซ้อนขึ้น ดังนั้น รัฐจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมอบกิจการของรัฐบางอย่างให้องค์กร อื่นๆ แบ่งเบาภาระไปจัดทำ ทั้งนี้ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเกือบทุกฉบับ มีบทบัญญัติให้การจัดการศึกษาเป็น การจัดทำบริการสาธารณะเป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐ รัฐต้องดำเนินการตามนโยบายด้านการศึกษา พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับ และทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับ ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งการจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งรัฐอาจดำเนินการเอง หรือมอบหมายให้เอกชนไปจัดทำบริการสาธารณะด้านการจัดการศึกษา โดยการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนขึ้น จากการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดกลไกการกระจายอำนาจทางการบริหาร สถาบันอุดมศึกษา ซึ่งได้ปรับปรุงโครงสร้างการจัดองค์กรและ ให้สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นเชิงวิชาการและ ความเป็นอิสระในการบริหารงาน ตามกฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง โดยมี คณะกรรมการการอุดมศึกษาทำหน้าที่เสนอ นโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐานการอุดมศึกษา ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และ วัฒนธรรม การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบและการประเมินผลการอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศ ทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้โดยมีสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ทำหน้าที่เป็น ฝ่ายปฏิบัติการให้ กับคณะกรรมการการอุดมศึกษา

โดยยึดหลักการกระจายอำนาจจาก หน่วยงานนโยบาย คือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ไปสู่สถาบันอุดมศึกษาในฐานะ หน่วยปฏิบัติการ หลักการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดี

ในประวัติศาสตร์การเมืองไทยยุคประชาธิปไตย ผบ.ทบ.ตำแหน่งที่มีความสำคัญยิ่ง มีอำนาจและบทบาทในทางการเมืองมาตลอด นับตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครอง ๗๘ ปี เพราะผู้นำกองทัพเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ผบ.ทบ. เคยเป็นนายกรัฐมนตรีมาแล้วหลายคน ในบางยุคบางสมัยถือกันว่า ผบ.ทบ.คือว่าที่ นายกรัฐมนตรี เป็นประเพณีที่เพิ่งถูกยกเลิกไปเมื่อไม่กี่สิบปีที่ผ่านมา ผู้นำกองทัพเมื่อแรกเริ่มเปลี่ยนแปลงการปกครอง สวมหมวก ๒ ใบ หรือทำหน้าที่ ๒ บทบาท คือ เป็นนักการเมืองและข้าราชการ บางคนเป็น ผบ.ทบ.ด้วย เป็นนายกรัฐมนตรีด้วย ถึงแม้จะมีการแยกการเมืองกับข้าราชการออกจากรัน เช่นรัฐธรรมนูญ ๒๕๑๗, ๒๕๔๐ และ ๒๕๕๐ ห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมือง และข้าราชการประจำ ในขณะเดียวกัน แต่ ผบ.ทบ. ก็ยังมีอำนาจอยู่

รัฐธรรมนูญ ๒๕๙๒ ฉบับแรกที่มาจากสภาร่างรัฐธรรมนูญ มีบทบัญญัติห้ามใช้กำลังทหารเป็นเครื่องมือทางการเมือง ทั้งทางตรงและทางอ้อม รัฐธรรมนูญ ๒๕๑๗ ให้ใช้กำลังทหารเพื่อการรบการสงคราม เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อปราบปรามการกบฏและการจลาจล เพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ และเพื่อการพัฒนาประเทศ ฉบับ ๒๕๕๐ ให้พิทักษ์รักษา “การปกครองระบอบประชาธิปไตย” จะเห็นได้ว่า กระบวนการสรรหาผู้นำในองค์กรในปัจจุบันนี้ จะเห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน ที่มาที่ไปแตกต่างกัน

ความหมายและความสำคัญของระบอบประชาธิปไตย

ระบอบประชาธิปไตย(Democracy) หมายถึง ระบอบการปกครองตนเองของประชาชน ตรงกันข้าม กับระบอบอำนาจนิยม (เช่น ระบอบราชาธิปไตย , ระบอบเผด็จการทหาร) ซึ่งเป็นระบอบปกครองโดยคนเดียว หรือโดยคนกลุ่มน้อย ผู้มีอำนาจมากกว่าประชาชนทั่วไป (เรียกว่า พวกอภิสิทธิชน) ในโลกยุคเศรษฐกิจตลาดเสรีสมัยใหม่ คนส่วนใหญ่ซึ่งเป็นพลเมือง ผู้เสียภาษี(ทั้งทางตรงและทางอ้อม) และเป็นเจ้าของสาธารณสมบัติร่วมกัน เชื่อว่าระบอบประชาธิปไตย เป็นระบอบที่จะสร้างความมีประสิทธิภาพ (ในการแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศ) และความเป็นธรรม ได้มากกว่าระบอบอำนาจนิยม ในบางสถานการณ์ ในระบอบอำนาจนิยม อาจจะมีผู้ปกครองที่เป็นคนดีหรือคนเก่งอยู่บ้าง แต่ก็ไม่มีหลักประกันว่า เขา ลูกหลาน หรือพรรคพวกเขา ที่ได้ตำแหน่งจากการสืบเชื้อสายหรือการแต่งตั้ง จะปกครองประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรมสำหรับคนส่วนใหญ่เสมอไป เพราะระบบสืบเชื้อสายและแต่งตั้งเป็นระบบที่ไม่แน่นอน และไม่มีประสิทธิภาพ และเพราะว่าการให้คนสืบทอดอำนาจโดยไม่มีการตรวจสอบถ่วงดุลมักนำไปสู่ การฉ้อฉลเพื่อประโยชน์ส่วนตน ระบอบประชาธิปไตยดีกว่าระบอบอำนาจนิยมในแง่ที่ว่า มีระบบคัดเลือก ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพกว่า และมีระบบการตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ปกครองมีอำนาจมาก จนเกินไปได้ดีกว่า แต่ทั้งนี้ต้องเป็นระบอบประชาธิปไตยที่ประชาชน มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ไม่ใช่สักแต่มีการ เลือกตั้ง แต่ยังมี การซื้อเสียงขายเสียง การโกง การใช้อำนาจและระบบอุปถัมภ์ (๙) หลักการประชาธิปไตยมีมากมายแต่ที่ถือว่าสำคัญและนักการเมืองต้องยึดถึงเป็นสัจธรรมมีดังต่อไปนี้ (๑๐) คือ

๑. อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน (popular sovereignty) ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย คือระบบที่ประชาชนมีอำนาจอธิปไตย และมอบหมายให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากการเลือกตั้งทำหน้าที่แทนตน การเลือกตั้งจึงเป็นการแสดงออกถึงสิทธิและอำนาจของประชาชน จนมีคำกล่าวที่ว่า เสียงของประชาชนคือเสียงของสวรรค์ (vox populi, vox dei)

๒. สิทธิเสรีภาพ (rights and freedom) เป็นหัวใจสำคัญของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย สิทธิดังกล่าวต้องกำหนดในรัฐธรรมนูญและการบังคับกฎหมาย เจ้าหน้าที่ของรัฐได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารและข้าราชการประจำที่มีอำนาจตามกฎหมาย จะต้องยึดถือตัวบทกฎหมายอย่างเคร่งครัด ไม่ละเมิดสิทธิ เสรีภาพของประชาชน เพราะถ้ามีการกระทำดังกล่าวก็เท่ากับละเมิดเจ้าของอำนาจอธิปไตย

๙ วิทยากร เชียงกูล, รองศาสตราจารย์, หลักการของระบอบประชาธิปไตย

,<https://witayakorclub.wordpress.com/2007/06/26/democratic/>

๑๐ ลิขิต อธิเวศิน, ศาสตราจารย์ ดร., หลักประชาธิปไตย ๑๒ ประการ ที่นักการเมืองต้องเข้าใจและยึดถือ

,MGR ONLINE, www.mgronline.com

๓. ความเสมอภาค (equality) ความเสมอภาคภายใต้ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ถือว่าทุก คนเสมอภาคเท่ากันหมด หนึ่งคนมีสิทธิลงคะแนนเสียงได้หนึ่งเสียง (one man one vote) ความเสมอภาค ดังกล่าวนี้นี้หมายถึงความเสมอภาคทางการเมือง และความเสมอภาคต่อหน้ากฎหมาย (equality before the law) การเลือกปฏิบัติด้วยเหตุผลอันใดก็ตามถือว่าขัดต่อหลักการ ประชาธิปไตย

๔. หลักนิติธรรม (the rule of law) ได้แก่ การใช้กฎหมายในการบริหารประเทศ โดยกฎหมาย ดังกล่าวนั้นต้องผ่านกระบวนการร่างกฎหมายอย่างถูกต้อง และหลักของกฎหมายนั้นต้องเป็น กฎหมายที่ คำนึงถึงสิทธิเสรีภาพและอำนาจอธิปไตยของประชาชน โดยกระบวนการยุติธรรม (due process of law) จะต้องเป็นไปตามครรลอง หลักนิติธรรม (the rule of law) จึงต่างจาก the rule by law ซึ่งหมายถึงการใช้ กฎหมายเป็นเครื่องมือในการบริหารประเทศโดยไม่คำนึงถึงหลักการ ประชาธิปไตย และบ่อยครั้งก็กลายเป็น การบริหารงานโดยตัวบุคคล (the rule by men) มากกว่า หลักการ

๕. ค่านิยมและจิตวิญญาณความเป็นประชาธิปไตย (the democratic ethos) ซึ่งหมายถึง ค่านิยมที่ ได้รับการอบรมตั้งแต่ครอบครัว สถาบันการศึกษา และทางสังคม ให้มีความเชื่อและศรัทธา ในระบอบการ ปกครองแบบประชาธิปไตย มีพฤติกรรมที่เป็นประชาธิปไตย มองคนอื่นด้วยสายตาที่ เสมอภาค ทั้งหมดนี้ถือได้ ว่าเป็นการพัฒนาจิตวิญญาณประชาธิปไตย ซึ่งเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อ ความสำเร็จของการพัฒนาและธำรง ไว้ซึ่งระบบประชาธิปไตย

๖. ความอดทนอดกลั้น (tolerance) ความใจกว้าง (open-mindedness) และความมีน้ำใจ นักกีฬา (sporting spirit) ทั้งหมดนี้เป็นหัวใจสำคัญของสังคมประชาธิปไตย เพราะในสังคม ประชาธิปไตยนั้นจะต้อง ยอมรับความแตกต่างทั้งในเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี จุดยีนและความคิดเห็นทางการเมืองของคนในสังคม การรู้แพ้รู้ชนะ เปิดกว้างรับฟังความคิดเห็นของ ผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักปราชญ์ราช บัณฑิตและผู้มีประสบการณ์ เพื่อนำมาประมวลใช้ให้เป็น ประโยชน์ในการทำงาน ที่สำคัญอะไรที่ตนไม่ชอบ และไม่พอใจแต่ตราบเท่าที่ไม่กระทบต่อสิทธิของ ตนก็ต้องยอมให้สิ่งนั้นปรากฏอยู่ เพราะเป็นสิทธิส่วนบุคคล ภายใต้ระบบที่มีความเสมอภาค

๗. ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยคือกรรมวิธี (means) เพื่อเป้าหมายทางการเมือง แต่ขณะเดียวกันระบบประชาธิปไตยก็เป็นเป้าหมายอันสูงส่ง (noble end) ในตัวของมันเอง การมอง ว่า ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยเป็นเฉพาะกรรมวิธีหรือ means จึงไม่ถูกต้อง ถึงแม้ว่า end คือ ผลประโยชน์จะตกต่อสังคมก็ตาม เพราะถ้าทำลายกระบวนการของความถูกต้องแม้จะส่งผลใน ทางบวกต่อสังคม แต่ถ้ามีผลกระทบในทางลบต่อระบบก็จะเป็นการทำลายเป้าหมายอันสูงส่งของ ระบบประชาธิปไตย อันเป็นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาอย่างยิ่ง ประชาธิปไตยจึงเป็นทั้งกรรมวิธี (means) และเป้าหมาย (end) ในตัวของมันเอง ทั้งสองส่วนนี้ต้องไปด้วยกัน

๘. ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารระดับสูงทั้งในนิติบัญญัติ บริหาร และศาลรัฐธรรมนูญ จะต้องตระหนักว่า ตนเป็นผู้ซึ่งได้รับอาณัติจากประชาชน ดังนั้น ผลประโยชน์สูงสุดจะต้องเป็นผลประโยชน์ที่เอื้ออำนวย ต่อผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ การกระทำอันใดขัดต่อผลประโยชน์ของประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของ อำนาจอธิปไตย การนั้นย่อมไม่ถูกต้อง นอกจากนั้นยังต้องมีความรู้สึกรู้ว่าสิ่งที่ตนทำอยู่นั้นเป็นการประกอบ ภารกิจศักดิ์สิทธิ์ (sacred mission) หรือหน้าที่อันสูงส่ง (noblesse oblige) เพื่อประชาชน เพื่อชาติและ แผ่นดิน

๙. ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งบริหารระดับสูงทั้งในนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ จำเป็นอย่างยิ่งต้องยึดถือหลัก จริยธรรมทางการเมือง รวมตลอดทั้งมารยาททางการเมือง โดยจะต้องกระทำหน้าที่อย่างซื่อสัตย์สุจริต คำนึงถึงผลดีผลเสียที่จะเกิดต่อประชาชน ชาติ และบ้านเมือง เสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อส่วนรวม เพราะงาน การเมืองเป็นงานอาสาสมัครที่ได้รับมอบหมายจากประชาชน

๑๐. ภายใต้ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย การกระทำอันใดก็ตามต้องคำนึงถึงหลักการใหญ่ๆ ดังต่อไปนี้ คือ ความถูกต้องตามกฎหมาย (legality) ความชอบธรรมทางการเมือง (legitimacy) ความถูกต้อง เหมาะสม (decency) ความน่าเชื่อถือ (credibility) ทั้งหลายทั้งปวงดังกล่าวจะทำให้งานที่รับผิดชอบอยู่นั้น ประสบความสำเร็จ การมุ่งเน้นไปที่ตัวบทกฎหมายตามลายลักษณ์อักษรแต่เพียงอย่างเดียวเป็นสิ่งที่ไม่พอเพียง การกระทำอันใดที่ไม่เหมาะสมแม้จะถูกต้องตามกฎหมายก็จะขาดความชอบธรรมทางการเมือง อันจะส่งผลถึง ความน่าเชื่อถือของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในที่สุด

๑๑. การบริหารบ้านเมืองจะต้องอิงหลักธรรมาภิบาล (good governance) ซึ่งได้แก่ ความชอบธรรม ทางการเมือง (legitimacy) ความโปร่งใส (transparency) การมีส่วนร่วมของประชาชน (participation) ความรับผิดชอบเปิดให้ไต่เบี่ยได้ (accountability) และควมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (efficiency and effectiveness) ซึ่งหมายถึงการกระทำนั้นต้องส่งผลในทางบวกทั้งในแง่ผลได้ (output) และผลลัพธ์ (outcome)

๑๒. ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารระดับสูง ซึ่งสามารถนำประเทศชาติและ สังคมไปสู่ความเจริญ หรือไปสู่ความเสียหายในด้านต่างๆ ทั้งในแง่การเมือง สังคม เศรษฐกิจ อุดมการณ์ ศรัทธาและความเชื่อในระบบ ฯลฯ ต้องเป็นบุคคลที่เปี่ยมไปด้วยคุณสมบัติอันได้แก่ การมีอุดมการณ์ทาง การเมือง (political ideology) การมีจริยธรรมทางการเมือง (political ethics) การมีความรู้ทางการเมือง (political knowledge) การมีประสาทสัมผัสทางการเมือง (political sense) และการเข้าใจอารมณ์ทาง การเมือง (political mood) ของประชาชนอย่างถูกต้อง นอกจากนั้นยังต้องบริหารประเทศโดยคำนึงถึงหลัก นิติธรรมและคุณสมบัติอื่นๆ ที่กล่าวมา ๑๑ ข้อเบื้องต้น เพื่อจะธำรงไว้ซึ่งความชอบธรรมที่จะดำรงตำแหน่ง บริหารและการใช้อำนาจรัฐ

(moral authority) ผู้ใดก็ตามที่ขาดหลักการข้อที่ ๑๒ ดังกล่าวมานี้ย่อมจะเสีย ความชอบธรรมทางการเมืองในการดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ซึ่งหากพิจารณาจากความหมายและหลักการจะเห็นได้ว่า ระบบประชาธิปไตยไม่ใช่เรื่องการเลือกตั้งแล้วยึดถือเอาผลการเลือกเพียงการเดียว แต่ยังมีองค์ประกอบอื่นเช่น ความมีสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาพ การอยู่ในครรลองของหลักนิติธรรม และการแบ่งแยกอำนาจเพื่อถ่วงดุลและตรวจสอบได้ และอื่นๆ อีกหลายประการที่จะทำให้ระบบประชาธิปไตยครบถ้วนสมบูรณ์ตามกระบวนการ

หลักการตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษามีอิสระคล่องตัวในการบริหารจัดการ ในการดำเนินการ โดยมีสภาสถาบันอุดมศึกษาทำหน้าที่เป็นองค์กรกำกับดูแลสถาบันในระดับสูง ซึ่งภายใต้การบริหารกิจการของสถาบันอุดมศึกษา สภาสถาบันอุดมศึกษาเป็นคณะบุคคลที่มีอำนาจสูงสุดในการกำหนดทิศทางของสถาบันอุดมศึกษา ประกอบกับมาตรา ๑๗ แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ รวมทั้ง พระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง กำหนดให้สภาสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้ มีอำนาจสรรหาอธิการบดี นายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทำหน้าที่บริหารสถาบันอุดมศึกษา กำหนดนโยบาย เห็นชอบแผนระยะยาว การเปิด ดำเนินการหลักสูตร บริหารงานบุคคล งบประมาณ จัดหาและบริหารทรัพยากร เพื่อให้สามารถดำเนินการตามนโยบายที่กำหนด ซึ่งมีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการโดยสภาสถาบันอุดมศึกษาสามารถกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษาได้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจ ดังนั้น เมื่อกฎหมายให้อำนาจ การสรรหาอธิการบดี นายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นอำนาจของสภาสถาบันอุดมศึกษา สภาสถาบันอุดมศึกษาจึงต้องดำเนินการสรรหาให้เป็นไป ตามข้อกฎหมาย และมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาเป็นสถานที่ คาดหวังของสังคมในการผลิตบัณฑิตออกสู่สังคมอย่างมีคุณภาพทั้งด้านวิชาการ และคุณธรรม จริยธรรม เมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาเสนอรายชื่อบุคคลที่ได้รับการสรรหาเป็นอธิการบดี นายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเสนอให้สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อดำเนินการเสนอชื่อเพื่อโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งอธิการบดี นายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ในสถาบันอุดมศึกษานั้น แต่ภายหลังจากการที่สภาสถาบันอุดมศึกษาได้เสนอชื่อบุคคลที่ได้รับการสรรหาให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี นายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ปรากฏว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ถูกร้องเรียนจากบุคลากรในมหาวิทยาลัยหรือจาก ประชาชนทั่วไป ในเรื่องเกี่ยวกับความประพฤติที่ไม่เหมาะสมในการดำรง

ตำแหน่ง สถานภาพ ทางสังคม หรือในกรณีที่ถูกองค์กรตรวจสอบตามรัฐธรรมนูญชี้มูลความผิด เช่น คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่การดำเนินการสอบสวนยังไม่แล้วเสร็จ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในฐานะหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาไม่มีอำนาจในการตรวจสอบความเหมาะสมของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งอธิการบดี นายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ส่งผลให้เกิดปัญหาหลายประการ เช่น ปัญหาเกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจของสภามหาวิทยาลัย ปัญหาการขาดมาตรฐานกำหนดตำแหน่งสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ปัญหาการตรวจสอบการใช้ อำนาจรัฐ ในเรื่องการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ ฯลฯ ได้เอง โดยไม่มีการกำหนดวิธีการ ควบคุมการใช้ อำนาจของสภามหาวิทยาลัย รวมถึงปัญหาการออกระเบียบหรือข้อบังคับโดย ผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องหรือกลุ่มผลประโยชน์ของตน

การศึกษาแนวคิด หลักการ เกี่ยวกับการกำกับดูแล และสภาพปัญหาในการกำกับการดูแลของ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาโดยศึกษาศึกษากรณีการสรรหาอธิการบดี นายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่กำกับดูแล สถานศึกษา กลับไม่มีอำนาจในการตรวจสอบถึงความเหมาะสมของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งดังกล่าว ส่งผลให้เกิดปัญหาการควบคุมการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการใช้อำนาจตามอำเภอใจ โดยไม่คำนึงถึงมาตรฐาน ทางคุณธรรม จริยธรรม ในการสรรหาของสภาสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง จากการศึกษาพบว่า สืบเนื่องมาจากการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดกลไกการกระจายอำนาจทางการบริหารสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งได้ปรับปรุง โครงสร้างการจัดองค์กร และให้สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนมีเสรีภาพในการ แสดงความคิดเห็นเชิงวิชาการและมีความเป็นอิสระในการบริหารงาน ตามกฎหมายจัดตั้ง สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง ส่งผลให้เกิดปัญหาการร้องเรียน อันเป็นการสร้างความแตกแยก ในสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนขาดมาตรการในการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบของ สภาสถาบันอุดมศึกษา โดยที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา กลับไม่มีอำนาจ ในการตรวจสอบถึงความเหมาะสมหรือไม่มีอำนาจในการพิจารณาขอย้าย การเสนอขอโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง แต่อย่างใด

ปัจจุบันการบริหารกิจการของสถานศึกษา รัฐได้ กระจายอำนาจไปยังสภา สถาบันอุดมศึกษา ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งสามารถออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารจัดการภายในของสถาบันอุดมศึกษาได้เอง โดยเฉพาะในเรื่อง การสรรหาผู้บริหารระดับสูงของสถาบันอุดมศึกษา จึงเกิดช่องว่างที่สถาบันอุดมศึกษาบางแห่ง ออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ

เพื่อแสวงหาประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้อง จนส่งผลให้เกิดปัญหา ร้องเรียน และความแตกแยก ภายในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งสามารถแยกประเด็น ปัญหาได้ ดังนี้

๑. ปัญหาเกี่ยวกับ อำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการกำกับดูแล สถาบันอุดมศึกษา กล่าวคือ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในฐานะเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา ไม่มีอำนาจในการตรวจสอบความเหมาะสมของผู้ที่จะดำรงตำแหน่ง อธิการบดี นายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นช่องว่าง ของกฎหมายที่ทำให้สภาสถาบันอุดมศึกษาใช้อำนาจในการสรรหาอธิการบดี นายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิตามอำเภอใจ ไม่คำนึงถึงมาตรฐาน ทางคุณธรรม จริยธรรม ในการสรรหา

๒. ปัญหาการขาดมาตรฐานกำหนดตำแหน่งสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี นายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวคือ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บท ในการกำหนดระเบียบวิธีสำหรับระบบบริหารงานบุคคล โดยมิได้กำหนดมาตรฐานกลางเกี่ยวกับหลักเกณฑ์วิธีการได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี นายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิเอาไว้รวมทั้งมิได้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของ “ก.พ.อ.” ให้มีอำนาจตรวจสอบข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษา ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการได้มา ของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี นายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิไว้แต่อย่างใด สืบเนื่องมาจากการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ฐได้ กำหนดกลไกการกระจายอำนาจทางการบริหารไปสู่สถานศึกษา โดยอยู่ในการกำกับดูแลของ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ซึ่ง สกอ. ไม่ได้มีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจ ในเรื่องใดๆ ดังนั้น หากเกิดปัญหาธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาทั้งในส่วน ของสภาสถาบันอุดมศึกษาและผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะในเรื่องการสรรหาอธิการบดี นายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ ทรงคุณวุฒิรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จึงไม่มีอำนาจในการเข้าไปจัดการแก้ไขปัญหาได้ จึงส่งผลให้เกิดปัญหาความขัดแย้งภายใน สถาบันอุดมศึกษาที่รัฐไม่สามารถเข้าไปแก้ไขปัญหาได้

พระราชบัญญัติ จัตระเปียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ “ข้าราชการทหาร” หมายความว่า ข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร “ข้าราชการพลเรือนกลาโหม” หมายความว่า ข้าราชการที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้รับราชการในกระทรวงกลาโหมในตำแหน่งที่มีใช้อัตราทหารและไม่มีชั้นยศเพื่อปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องใช้ ความชำนาญเฉพาะทาง “ทหารกองประจำการ” หมายความว่า ทหารกองประจำการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร “นักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม” หมายความว่า นักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร “เจ้าหน้าที่ทางทหาร” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสภากลาโหมเพื่อปฏิบัติภารกิจตามพระราชบัญญัตินี้ “การใช้กำลังทหาร” หมายความว่า การใช้ทหารตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง ข้าราชการพลเรือน กลาโหม และเจ้าหน้าที่ทางทหาร เพื่อปฏิบัติภารกิจตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๓ การจัตระเปียบราชการทั่วไป

มาตรา ๒๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกระทรวงกลาโหม และจะให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมก็ได้ ในกรณีที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรัฐมนตรี ช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมอบหมาย ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงกลาโหมหลายคน ให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมคนใด คนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดกระทรวงกลาโหมมีอำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ และการปฏิบัติราชการประจำแทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมได้อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือ การปฏิบัติหน้าที่ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย

ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด ๆ หรือมติของสภากลาโหม หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงกลาโหม สมุหราชองครักษ์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ หรือผู้บัญชาการทหารอากาศ ทำการแทนในนามของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมก็ได้ และผู้รับมอบอำนาจดังกล่าวอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนต่อไปได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กระทรวงกลาโหมกำหนด อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการประจำที่ผู้บังคับบัญชาทหาร ไม่ว่าจะเป็นชั้นใดซึ่งรองลงมาจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด ๆ หรือมติของสภากลาโหม หรือมติของคณะรัฐมนตรีใน เรื่องใด ผู้บังคับบัญชาทหารผู้นั้นจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้ผู้บังคับบัญชาทหารตำแหน่งอื่น ทำการแทนในนามของผู้บังคับบัญชาทหารผู้มอบอำนาจก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และ เงื่อนไขที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ให้ผู้รักษาราชการ ผู้รักษาราชการแทน หรือผู้ทำการแทน มีอำนาจและหน้าที่ตามตำแหน่งที่รักษาราชการ รักษาาราชการแทน หรือทำการแทนนั้น ๆ

มาตรา ๒๕ การบริหารจัดการกำลังพลของกระทรวงกลาโหมให้เป็นไปตามกฎหมายและตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด การพิจารณาแต่งตั้งนายทหารชั้นนายพลของสำนักงานปลัดกระทรวง และส่วนราชการในกองทัพไทย ให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการที่ส่วนราชการนั้นแต่งตั้งขึ้นแล้วเสนอคณะกรรมการตาม วรคสามพิจารณา ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ให้มีคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นประธาน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ และผู้บัญชาการทหารอากาศ เป็นกรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เจ้ากรมเสมียนตราเป็นผู้ช่วยเลขานุการมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณา

หมวด ๕ คณะผู้บริหาร

มาตรา ๔๒ ให้มี “สภากลาโหม” ประกอบด้วยสมาชิก ดังต่อไปนี้

- (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นประธานสภากลาโหม
- (๒) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นรองประธานสภากลาโหม
- (๓) จเรทหารทั่วไป
- (๔) ปลัดกระทรวงกลาโหม

- (๕) รองปลัดกระทรวงกลาโหม
- (๖) สมุหราชองครักษ์
- (๗) รองสมุหราชองครักษ์ (อัคราจอมพล จอมพลเรือ หรือจอมพลอากาศ)
- (๘) เสนาธิการกรมราชองครักษ์
- (๙) ผู้บัญชาการทหารสูงสุด
- (๑๐) รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด
- (๑๑) เสนาธิการทหาร
- (๑๒) ผู้บัญชาการทหารบก
- (๑๓) รองผู้บัญชาการทหารบก
- (๑๔) ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก
- (๑๕) เสนาธิการทหารบก
- (๑๖) ผู้บัญชาการทหารเรือ
- (๑๗) รองผู้บัญชาการทหารเรือ
- (๑๘) ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารเรือ
- (๑๙) เสนาธิการทหารเรือ
- (๒๐) ผู้บัญชาการกองเรือยุทธการ
- (๒๑) ผู้บัญชาการทหารอากาศ
- (๒๒) รองผู้บัญชาการทหารอากาศ
- (๒๓) ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารอากาศ
- (๒๔) เสนาธิการทหารอากาศ
- (๒๕) ผู้บัญชาการกองบัญชาการยุทธทางอากาศ
- (๒๖) สมาชิกสภากลาโหมผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้มีความรู้ และความเชี่ยวชาญเป็นที่ประจักษ์ ทั่วไป ในด้านการทหาร ด้านความมั่นคง ด้านการบริหารราชการ ด้านกฎหมายหรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับ อำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหม ครั้งละจำนวนไม่เกินสามคนซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม แต่งตั้งตามมติของสภากลาโหม

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งในกระทรวงกลาโหมเป็นเลขาธิการ และรองเลขาธิการ ในกรณีที่มีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมมากกว่าหนึ่งคน 'พระราชบัญญัติ จัด

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม แต่งตั้งให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นรองประธาน เรียงตามลำดับ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะเชิญบุคคลอื่นเข้าชี้แจงและแสดงความคิดเห็นต่อ สภากลาโหมเฉพาะเรื่องใดก็ได้

ระเบียบคณะกรรมการสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา และต่อวาระผู้อำนวยการ พ.ศ.๒๕๖๐

คณะกรรมการสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ตามพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งสถาบัน เทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) พ.ศ.๒๕๕๑ คณะกรรมการสถาบันเทคโนโลยีป้องกัน ประเทศ ประชุมจัดทำระเบียบไว้ ในหมวดที่ ๑ จะกล่าวถึง คุณสมบัติของผู้บริหารที่จะสรรหา และในหมวดที่ ๒ การสรรหาผู้อำนวยการ แบ่งเป็น ๓ ส่วน ในส่วนที่ ๑ เป็นก่อนเริ่มกระบวนการสรรหา ส่วนที่ ๒ คณะอนุกรรมการการสรรหา และในส่วนที่ ๓ เป็นขั้นตอนและวิธีการสรรหา ในข้อ ๑๔ ให้เป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะอนุกรรมการสรรหาคำเนินการสรรหาบุคคลโดยวิธีประกาศรับสมัคร อย่างเปิดเผย ตามสื่อต่างๆ เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน หรือวิธีการให้บริษัทเอกชน ที่มีวิชาชีพในด้านการ สรรหาบุคคลากรคัดสรรมาให้เลือก หรือใช้วิธีการทาบทามเจาะจงตัวบุคคล และพิจารณาผู้ที่มี คุณสมบัติเหมาะสมในการบริหารกิจการของสถาบันให้ได้จำนวนไม่น้อยกว่าสองคนเพื่อนำเข้าแสดง วิสัยทัศน์ จัดทำรายงานเสนอแผนการบริหารสถาบัน และตอบข้อซักถามต่อคณะกรรมการ

(๒) ให้คณะอนุกรรมการสรรหา เจริญต่อรองเงินเดือนและผลประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้ที่ ได้รับการเสนอชื่อเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการตามกรอบที่คณะกรรมการกำหนด และจัดทำร่าง สัญญาจ้างประกอบด้วยวัตถุประสงค์การปฏิบัติงาน เป้าหมาย ตัวชี้วัด และผลผลิต เงินเดือนและ ผลประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้บริหาร รวมถึงข้อตกลงเรื่องการไม่จ่ายค่าตอบแทนการเลิกจ้าง กรณีสิ้นสุดสัญญาจ้างตามที่มติคณะรัฐมนตรีกำหนด เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้ความ เห็นชอบก่อนเสนอประธานกรรมการลงนามในสัญญาจ้าง โดยให้คณะอนุกรรมการการสรรหา ดำเนินการสรรหาผู้อำนวยการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง กรณีที่ คณะอนุกรรมการ การสรรหาเห็นว่าไม่สามารถดำเนินการสรรหาให้เสร็จได้ภายในเวลาที่กำหนดให้ ขยายระยะเวลาออกไปได้อีกไม่เกินห้าสิบวัน โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

หมวดที่ 3 การต่อวาระผู้อำนวยการ

ในข้อ ๑๕ กรณีผู้อำนวยการที่ดำรงตำแหน่งครบวาระแรก และมีผลการประเมินปฏิบัติงานในระดับดีมากขึ้นไป มีผลงานเป็นที่ประจักษ์และคณะกรรมการเห็นว่าการจ้างผู้อำนวยการคนเดิมจะเกิดประโยชน์แก่สถาบัน คณะกรรมการอาจพิจารณาเห็นสมควรให้ผู้อำนวยการคนเดิมดำรงตำแหน่งอีกต่อไป ในวาระที่สองได้ โดยไม่ต้องดำเนินการสรรหาตามกำหนดการสรรหาตามความในหมวดที่ 2 ในการนี้คณะกรรมการต้องเสนอวัตถุประสงค์การปฏิบัติงาน เป้าหมาย ตัวชี้วัด ผลผลิต ตลอดจนกรอบวงเงินค่าตอบแทนผู้อำนวยการให้รัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วแจ้งให้ กพม.ทราบก่อนทำสัญญาการจ้าง

แนวคิดการคัดเลือกผู้มาดำรงตำแหน่ง กระทรวงกลาโหม

จากสภูปพิเศษ สำนักข่าวอิศรา เชียงใหม่ ความ เมื่อ ๒๗ ก.ค.๒๕๕๔ จากข้อมูลในอดีตที่ผ่านมาพบว่า คนที่เป็น รมว.กลาโหม ต้องมีแนวทางที่สอดคล้องกับรัฐบาล และ ต้องมีความเข้าใจในงานด้านการทหารพอสมควร แนวคิดการคัดเลือกผู้มาดำรงตำแหน่ง “รมว.กลาโหม” คนปัจจุบัน ถูกจับตามองว่า รัฐบาลจะเลือกแนวทางใด ระหว่างหักดิบหรือประนีประนอมกับกองทัพ จนทำให้รายชื่อที่ออกมามีลักษณะของการคาดเดาสูง โดยใช้เรื่องสายสัมพันธ์ และการเคลื่อนไหวทางการเมือง เป็นตัวตัดสิน ในขณะที่ความเห็นจากฝ่ายกองทัพ ว่าคนที่เหมาะสมน่าจะเป็นทหาร และเข้ากับกองทัพได้ตามความเข้าใจของคนส่วนใหญ่ กองทัพ คือกลไกของรัฐ ในการทำหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งต้องปฏิบัติตามหน้าที่ในกรอบที่กฎหมายกำหนด เพียงแต่ว่ากองทัพของประเทศไทย ไม่ได้เหมือนกับประเทศที่ปกครองในระบอบเดียวกัน หรือ มีสถานะเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา เพราะสถาบันหลักของไทยมีความเชื่อมโยงกับกองทัพ ทั้งในแง่ประวัติศาสตร์ และ อำนาจ ดังนั้น รมว.กลาโหม ที่ผ่านมาจึงถูกแต่งตั้งตาม จารีต โดย เลือกจาก นายทหารอาวุโส ที่ผ่านการรับราชการในตำแหน่งระดับสูงของกองทัพมาก่อน แต่ต้องมีสายสัมพันธ์ของรัฐบาลที่เข้ามาบริหารประเทศในขณะนั้นในระดับที่ได้รับการยอมรับประเทศไทยเราไม่เหมือนประเทศอื่น ยิ่งประเทศมหาอำนาจแล้วอย่าเอาไปเปรียบเทียบกับเขา สหรัฐฯ นี่ใครเป็น รมว.กลาโหมได้ ตามรัฐธรรมนูญระบุว่าต้องออกจากกองทัพมาแล้วไม่ต่ำกว่า ๕ ปี ส่วนของเราควรจะต้องเป็นทหารที่อาวุโส นักวิชาการทหารในสถาบันการศึกษาของกองทัพ กล่าว อย่างยุคหลังการคัดเลือกตัว รมว.กลาโหม ๆ จะต้องฟังจาก ผู้นำทางทหารยิ่งถ้าอำนาจกองทัพมีความเข้มแข็งมากขึ้นเท่าไร การเสนอบุคคลที่จะไปดำรงตำแหน่งให้ฝ่ายบริหารรับไปแต่งตั้งก็ทำได้ง่ายขึ้น ข้อเสนอในเรื่องสเปค รมว.กลาโหม จึงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องมาตลอด ๑ เดือน นับแต่ผลการเลือกตั้งออกมาไล่เรียง คือ ควรเป็นทหาร ให้นำนายฯ ผู้หญิงมาทำหน้าที่น่าจะเหมาะสม ควรเป็นทหารอาวุโส และได้รับการยอมรับจากกองทัพ ที่ดูเหมือนจะเป็น สเปคที่ยึดถือปฏิบัติกันมาจกลายเป็น ประเพณีที่รู้จักกันระหว่าง กองทัพกับการเมือง คนไม่เคยเป็นทหารจะไม่รู้

เวลามาร่วมงานก็จะทำไม่ถูก แม้กระทั่งการเดินตรวจแถวสวนสนาม แถวกองเกียรติยศต้องเดินให้เข้ากับเสียงกลอง หรือ เวลาประชุมจะมีการพูดคุยเรื่องทหาร ศัพท์ทางทหาร ตัวเองต้องรู้ในระดับหนึ่ง ไม่ใช่ฟังฝ่ายเสธ.อย่างเดียว ควรต้องได้รับการยอมรับจากกองทัพหรือไม่ นักวิชาการคนเดิมกล่าว ขณะที่มีการมองว่า ปัญหาที่สำคัญอีกประการเกี่ยวกับ สเปคของ รมว.กลาโหม ก็คือ ต้องได้รับความไว้วางใจ ความไว้วางใจจากกองทัพด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่กองทัพเป็นปึกแผ่น มีความเป็นเอกภาพ ทำให้กองทัพมีความเข้มแข็งในการทำหน้าที่ของตนเอง หากมีแนวโน้ม หรือ ความคิดที่ฝ่ายการเมืองจะแทรกแซงกองทัพ ผ่านรมว.กลาโหม ก็อาจทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งขึ้นได้ ในตำแหน่ง รมว.กลาโหม แม้จะไม่ได้มีบทบาทหรืออำนาจ เหมือนผู้บัญชาการทหารบก

พระราชบัญญัติจัดระเบียบกระทรวงกลาโหม รมว.กลาโหม ก็ถือเป็น โหวตเตอร์ จากฝ่ายบริหาร ที่เข้ามาทำหน้าที่ใน บอร์ด ที่เรียกว่าคณะกรรมการปรับย้ายนายทหารระดับชั้นนายพล ในการทำบัญชีรายชื่อโยกย้ายก็ตามการคัดสรรผู้มาดำรงตำแหน่ง รมว.กลาโหม รมว.กลาโหม ในการสั่งการนโยบายที่ รัฐบาล มีต่อกองทัพในทางริเริ่มได้เช่นเดียวกับประเทศที่พัฒนาแล้ว แนวทางดังกล่าว ถือเป็นหลักการสากล และ ทฤษฎีการบริหารงานภาครัฐ ที่รัฐบาลต้องปฏิบัติอยู่แล้ว ไม่เช่นนั้น กองทัพเองก็จะกลายเป็น ศูนย์อำนาจ ที่รัฐบาลเองก็ไม่กล้าแตะต้อง

โดยสรุปเบื้องต้น ระบอบประชาธิปไตยซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานทางปรัชญาควรเป็นทหาร ให้ นายกฯ ผู้หญิงมาทำหน้าที่น่าจะไม่เหมาะสม ควรเป็นทหารอาวุโส และได้รับการยอมรับจากกองทัพ ที่ดูเหมือนจะเป็น “สเปค” ที่ยึดถือปฏิบัติกันมาจกลายเป็น “ประเพณี” ขณะที่มีการมองว่า ปัญหาที่สำคัญอีกประการเกี่ยวกับสเปคของ รมว.กลาโหม ก็คือ ต้องได้รับความไว้วางใจ ความไว้วางใจจากกองทัพด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่กองทัพเป็นปึกแผ่น มีความเป็นเอกภาพ ทำให้กองทัพมีความเข้มแข็งในการทำหน้าที่ของตนเอง

สำหรับประเทศไทย ระบบ “จ.ป.ร.” ที่ใช้ในการคัดเลือกโดยอาศัยความรู้ความสามารถ เข้าสู่การเป็นข้าราชการทหาร จะเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับพลเรือนด้วย กล่าวคือ จัดตั้งสถาบันการศึกษา ระดับสูง เพื่อจัดการศึกษาโดยเฉพาะให้แก่ผู้จะไปเป็นข้าราชการพลเรือน มีระบบการคัดเลือกผู้เข้าเรียนที่เข้มข้นที่สุด กำหนดหลักสูตรที่เข้มข้น และใช้ระบบกินนอนเพื่อฝึกอุปนิสัย และให้โอกาสผู้จบคะแนนดีระดับเกียรตินิยมที่จะเลือกกระทรวงต่างๆ ได้ ขึ้นไปในสายผู้บริหารระดับสูง การจะดึงให้คนเก่งมารับราชการ แนนอนจะต้องปรับให้ระบบเงินเดือนได้มาตรฐานในเชิงเปรียบเทียบ ระดับผู้บริหารตั้งแต่ระดับกลางถึงระดับสูงควรเปรียบเทียบกับธนาคาร หรือบริษัทเอกชนขนาดใหญ่ สถานภาพของข้าราชการระดับสูง

"รมว.กลาโหม" จาก ฝ่ายบริหาร ความจำเป็นที่ "กองทัพ" ต้องเกี่ยว?

เขียนวันที่ วันพุธ ที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เวลา ๑๒:๒๗ น. เขียนโดย ทีม thaireform

เมื่อเกษียณไปแล้วก็ควรได้รับสิทธิที่สมเกียรติและฐานะในอดีต สำหรับข้าราชการเกษียณ เพื่อแสดงตนที่สนามบินหรือสถานที่ที่จะติดต่อบรรดาข้าราชการ ฯลฯ คงจะช่วยให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อระบบราชการที่ไม่ทอดทิ้งผู้ที่จากไปแล้ว แต่อดีตข้าราชการก็ควรจะให้ความสนใจต่อปัญหาของบ้านเมือง โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในองค์กรต่างๆ เพื่อมีบทบาทเป็นผู้นำทางความคิดและประสบการณ์ อาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาและสื่อมวลชน ได้เกิดความเข้าใจใหม่ว่าไม่มีระบอบการปกครองใดที่ดีที่สุด ทุกระบอบมีปัญหา รวมทั้งระบอบประชาธิปไตย และหาหนทางปรับปรุงแก้ไขและผสมผสานสิ่งที่ดีงามของแต่ละระบบให้เข้ากัน

สนช. "แก้ไขกฎหมายเพิ่มเงินประจำตำแหน่งทหารวิชาการ" เพื่อสร้างขวัญกำลังใจ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) จะมีการพิจารณาร่างพ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการทหาร ในวาระสองและสาม ร่างฉบับนี้เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการ ประเภทวิชาการในสถาบันการศึกษาสังกัดกระทรวงกลาโหม และเพิ่มบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการ ประเภทวิทยฐานะ การแก้ไขเพิ่มเติมร่างพ.ร.บ.ฉบับนี้ มีสั้นๆ เพียงสองประเด็น คือ

๑. การแก้ไขบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการทหาร ประเภทวิชาการในสถาบันการศึกษาสังกัดกระทรวงกลาโหม โดยไม่นำชั้นยศทางทหารมาเป็นหลักเกณฑ์ ในการพิจารณาการดำรงตำแหน่งทางวิชาการ เพื่อเป็นการส่งเสริมประสิทธิภาพด้านการเรียนการสอน และขวัญกำลังใจ สำหรับข้าราชการทหาร ประเภทวิชาการ คือทหารที่ทำงานในสถาบันระดับอุดมศึกษา ได้แก่ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ วิทยาลัยพยาบาลเหล่าทัพ วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า ทั้งนี้ ปัจจุบันทหารวิชาการถ้าจะดำรงตำแหน่งวิชาการ เช่น จะเป็นศาสตราจารย์ได้ต้องมียศตั้งแต่ “พันเอก(พิเศษ)” ถึงยศ “พลโท” ซึ่งทำให้ถูกจำกัดความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งวิชาการ

๒. เพิ่ม บัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการทหาร ประเภทวิทยฐานะ หรือครู เพื่อให้ข้าราชการทหารที่ทำหน้าที่สอนวิชาสามัญ วิชาชีพ และวิชาการทหาร มีสิทธิได้รับเงินวิทยฐานะ เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการทำหน้าที่สอน สำหรับข้าราชการทหาร ประเภทวิทยฐานะ คือทหารที่ทำงานในสถาบันการศึกษาต่ำกว่าอุดมศึกษาและหน่วยงานที่จัดการเรียนการสอนวิชาเฉพาะสาขา

"รมว.กลาโหม" จาก ฝ่ายบริหาร ความจำเป็นที่ "กองทัพบ" ต้องเกี่ยว?

เขียนวันที่ วันพุธ ที่ 27 กรกฎาคม 2554 เวลา 12:27 น. เขียนโดย ทีม thaireform

สนช.รับหลักการร่างกฎหมาย "แก้ไขเพิ่มเติมเงินประจำตำแหน่งทหารวิชาการ" เพื่อสร้างขวัญกำลังใจ <http://bit.ly/2iSvKdD>

หรือวิชาเฉพาะทางตามความต้องการของกองทัพ เช่น โรงเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนช่างฝีมือทหาร โรงเรียนนายสิบทหารบก โรงเรียนจ่าทหารเรือ โรงเรียนจ่าอากาศ เป็นต้น

บทสรุป

โดยสรุปเบื้องต้น ระบอบประชาธิปไตยซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานทางปรัชญาความคิดเรื่องสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของเอกัตบุคล และอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน จะดำรงอยู่ได้อย่างมีเสถียรภาพก็ต่อเมื่อกลไกการบริหารมีประสิทธิภาพ ฉะนั้น ผู้ที่ได้รับเลือกเข้ามาเป็นตัวแทนของประชาชน หากไปนั่งอยู่ในตำแหน่งของผู้บริหารโดยขาดความรู้ความสามารถ และขาดคุณธรรม ก็จะทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชนที่ไม่มีประสิทธิภาพ ประเด็นหลัก ก็คือ จะพัฒนาระบบพรรคการเมืองและระบบการเลือกตั้งอย่างไร เพื่อเป็นเครื่องมือ ในการคัดเลือกผู้ที่มีความสามารถและมีคุณธรรม ให้เข้ามาเป็นผู้บริหาร

ในภาคของสถาบันการศึกษาสถาบันอุดมศึกษา จากข้อมูลเบื้องต้น มีอิสระคล่องตัวในการบริหารจัดการ ในการดำเนินการ โดยมีสภาสถาบันอุดมศึกษาทำหน้าที่เป็นองค์กรกำกับดูแลสถาบันในระดับสูง ซึ่งภายใต้การบริหารกิจการของสถาบันอุดมศึกษา สภาสถาบันอุดมศึกษาเป็นคณะบุคคลที่มีอำนาจสูงสุดในการกำหนดทิศทางของสถาบันอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ นั้น มีกฎระเบียบ ตาม พรบ.ดังกล่าว ให้สิทธิและอำนาจกับสภาสถาบันอุดมศึกษาเสนอรายชื่อบุคคลที่ได้รับการสรรหาเป็นอธิการบดี นายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเสนอให้สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อดำเนินการเสนอชื่อเพื่อโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งอธิการบดี นายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ในสถาบันอุดมศึกษานั้นได้ แต่ภายหลังจากการที่สภาสถาบันอุดมศึกษาได้เสนอชื่อบุคคลที่ได้รับการสรรหาให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี นายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ปรากฏว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ถูกร้องเรียนจากบุคลากรในมหาวิทยาลัยหรือจากประชาชนทั่วไป ในเรื่องเกี่ยวกับความประพฤติที่ไม่เหมาะสมในการดำรงตำแหน่ง สถานภาพ ทางสังคม หรือในกรณีที่ถูกองค์กรตรวจสอบตามรัฐธรรมนูญชี้มูลความผิด สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ซึ่ง สกอ. ไม่ได้มีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจ ในเรื่องใดๆ ในการตรวจสอบถึงความเหมาะสมหรือไม่มีอำนาจในการพิจารณาไปยังการเสนอขอโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง แต่อย่างใด อาจเกิดปัญหาด้านธรรมาภิบาล แต่ทั้งนี้ ยังมี พรบ.ระเบียบกฏเกณฑ์ ที่ชัดเจนในการกำหนด ข้อปฏิบัติไว้

ในส่วนของการศึกษาของกระทรวงกลาโหมนั้น เช่น ระเบียบคณะกรรมการสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาและต่อวาระผู้อำนวยการ พ.ศ.๒๕๖๐ ใช้หลักตามพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามขั้นตอนและวิธีการดังกล่าวมาแล้ว ซึ่งจะไม่แตกต่างกันในด้านหลักการ แต่ในด้านความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนี้ จะเห็นได้ว่า กระทรวงกลาโหมจะพิจารณาในการดำรงตำแหน่งที่สำคัญต่าง ๆ ของ กระทรวงกลาโหม จะมาจากการแต่งตั้ง ตามสายการบังคับบัญชา สืบทอดอำนาจตามผู้บังคับบัญชากำหนด ตามพรรคพวก และพวกพ้องหรือที่เห็นได้ชัดคือการวางไลน์ของผู้ได้บังคับบัญชาตนเอง ในสายงานนั้นๆ เพื่อกุมอำนาจของตนเองให้มั่นคง ไม่สั่นคลอน สั่งการได้ง่าย แต่ก็ไม่ง่ายนัก สำหรับทุกสถานกนรณ์ ถ้าเกิดการไม่ยอมรับจาก ผู้นำประเทศในขณะนั้น รัฐมนตรีว่าการกลาโหมในเวลานั้น ในสายงานหรือ หน่วยงานกรมกองนั้นๆ อาจเกิดการต่อต้าน ถึงกับล้มชั่วอำนาจได้เช่นกัน ประชาชนคนไทยจึงอยากเห็นการปฏิรูปที่คนไทยในหลักและระบอบประชาธิปไตย น่าจะเป็นการปฏิรูปที่ประชาชนได้รับความเป็นธรรม การดูแลในสิทธิของความเป็นประชาชนคนไทยคนหนึ่ง ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ได้รับประโยชน์มากที่สุด ปราศจากการเรียกรับสินบนใต้โต๊ะ ในการจัดซื้อจัดจ้าง การซื้อขายตำแหน่ง ท่ามกลางความคาดหวัง การปฏิรูปข้าราชการประเด็นการแต่งตั้งโยกย้ายที่ไม่เป็นธรรม ถือเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องรื้อใหญ่ ระบบอุปถัมภ์ที่เกาะกินโครงสร้างให้ระบบไม่มีความมั่นคง

นอกจากจะสร้างปัญหาแล้ว ยังสร้างความขัดแย้งที่ขยายวงออกไป จากกลุ่มอุดมการณ์ที่จ้องสร้างความสั่นสะเทือนให้กับสถาบันหลักของประเทศ แต่มีข้อเสนอแนะที่น่าสนใจว่า ในกรณี หน.รัฐบาล หรือพรรคการเมืองคัดเลือก รมว.กลาโหม ที่มีคุณธรรม ผู้นำทางการทหารทุกสายงาน ที่มีความสามารถ มีคุณธรรม มีธรรมมาภิบาลอย่างแท้จริง เป็นทหารอาชีพที่ได้รับการยอมรับ และไม่ได้เป็นคนของพรรคการเมืองที่มีทหารเสียประโยชน์หนุนหลังอยู่ กองทัพก็ควรให้การยอมรับ และไม่จำเป็นต้องเสนอคนของตัวเองขึ้นมาเป็นรัฐมนตรีกลาโหม หรือผู้นำของกรม กอง หน่วยงานทหารโดยการทำงานระหว่าง กองทัพ และ รัฐบาล ต่างทำหน้าที่ของตัวเองอย่างสมบูรณ์ มีรมว.กลาโหม ที่เป็นตัวของตัวเอง เข้าใจกองทัพ สามารถเชื่อมโยง และ ประสานงานสั่งการจากรัฐบาล ได้ด้วยตัวรัฐมนตรีกลาโหมเอง ผู้บัญชาการหน่วยงานทหารนั้น ก็ต้องปลดแอกจากการเมือง พร้อมๆ กับเข้าใจกองทัพที่ต้องรับแรงกดดันจากโลกที่เปลี่ยนแปลง สังคมเปลี่ยนไป และการเมืองที่ก้าวกระโดด จนกองทัพเองก็ปรับตัวเองไม่ทัน ระบอบประชาธิปไตยของไทยอาจจะเป็นสังคมตามระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

กอบกุล จามรนาค. (2545). **วิธีการและผลกระทบของการได้มาซึ่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยของรัฐ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เพ็ญศรี เพ็ญสาตแสง. (2534). **อำนาจกำกับดูแลทางปกครอง : ศึกษากรณีองค์การเทศบาล. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ดาวเรือง นิमितจิตภักดี , ศาสตราจารย์ ดร. ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (2559) **ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา : ศึกษากรณีการสรรหาอธิการบดี นายกสภามหาวิทยาลัย และ กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ**

จิตร์ ศรีสอ้าน.(2555). **การประชุม 4 สภามหาวิทยาลัย ประจำปี พ.ศ.2555.** สืบค้นจาก <http://dpr.wu.ac.th>

วิทยากร เชียงกูร, รองศาสตราจารย์, **หลักการของระบอบประชาธิปไตย**
<https://witayakornclub.wordpress.com/2007/06/26/democratic/>

สนช.รับหลักการร่างกฎหมาย "แก้ไขเพิ่มเติมเงินประจำตำแหน่งทหารวิชาการ" เพื่อสร้างขวัญกำลังใจ <http://bit.ly/2iSvKdD>

ร่างพ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว <http://bit.ly/2B1Pi32>

พ.ร.บ.ธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ 8) พ.ศ.2558
http://www.senate.go.th/bill/bk_data/80-6.PDF

ระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ 10) พ.ศ.2558
http://www.senate.go.th/bill/bk_data/88-6.PDF

"รมว.กลาโหม" จาก ฝ่ายบริหาร ความจำเป็นที่ "กองทัพ" ต้องเกี่ยว?
เขียนวันที่ วันพุธ ที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เวลา ๑๒:๒๗ น. เขียนโดย ทีม thaireform

ระเบียบคณะกรรมการสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา และต่อวาระผู้อำนวยการ พ.ศ.๒๕๖๐, สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ , ประกาศ ณ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐ , ร่างโดย ฝ่ายทรัพยากรบุคคล , หน้าที่ ๔ ของ ๖ หน้า , หน้าที่ ๕ ของ ๖ หน้า

พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑
หน้า ๓๖- ๔๖ เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๒๖ ก ราชกิจจานุเบกษา ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑